

EL PENSAMENT HUMANISTA AL NOSTRE ABAST

Joan Lluís Vives, *Antologia de textos*. Universitat de València, València 1992, 575 pàgs.

Aquest llibre, coordinat per J. Pérez i Durà i tècnicament per X. Gómez i Font i F. Grau i Codina, ha estat editat en el marc de «L'any de Joan Lluís Vives» amb la finalitat de contribuir a la difusió del pensament de l'autor. Així, ens permet un acostament directe als diferents aspectes de l'obra del gran humanista valencià, possibilitant que per a una gran part del públic deixi de ser la desconeguda obra d'una gran figura, i constatant la modernitat i el gran abast dels temes tractats per Vives.

El llibre s'organitza en nou apartats, cadascun centrat en una disciplina, dins dels quals tro-

bem textos de diferent tipus, com ara cartes personals, opuscles curts i capítols d'obres més grans. Correspon a: epistolografia (el Vives més humà), filologia (comentaris a obres de Virgili), filosofia (la seua teoria del coneixement), dret (el jutge com a veu de la llei), religió, ciència i medicina (reivindica l'experiència dirigida per la raó), la dona (amb una paradoxa: la dona instruïda, però tancada a la casa), pedagogia (dirigir cadascú allà on estiga més capacitat), i psicologia (les emocions, els somnis). Els diferents apartats responen al mateix esquema: una introducció per un especialista en cada matèria, qui comenta breument els textos que ha triat i la significació de l'obra en cada camp; i els textos, en les versions llatina i catalana (se n'ha fet també una edició llatí/castellà).

Malgrat que els escrits de Vives estan sempre amarats de religiositat i referències a Déu, no fa teologia. Al llarg dels diferents textos queda palés el gran coneixement que el valencià tenia dels clàssics grecs i llatins, en esmentar-los sovint per recolzar amb ells les seues afirmacions. Adequa el pensa-

ment dels clàssics a la doctrina cristiana, barrejant citacions clàssiques amb altres dels pares de l'Església en la seua argumentació (fins i tot, dubta si les obres de Ciceró són d'aquest o d'algun escriptor cristià). Quan els clàssics s'allunyen de l'ortodòxia cristiana ho avisa i els rebutja. Raona tot el que diu i, quan convé, dóna exemples de la vida quotidiana.

Vives domina perfectament la llengua llatina, la qual cosa li permet de fer un ús del llenguatge tal que l'expressió formal coincideix amb el propòsit perseguit. Ho comprovem en dos estils oposats: en el *Santuari de les lleis* usa un llatí arcaic per enfosquir el significat del que diu; a l'altre extrem, en la *Introducció a la saviesa*, usa un llenguatge claríssim, amb unes frases curtes i senzilles que faciliten la comprensió dels conceptes religiosos continguts.

Malgrat el bon treball dels coordinadors, cal fer un retret a l'edició a causa de la gran quantitat d'errades tipogràfiques que s'hi han esmunyit, sobretot en les primeres pàgines, i que caldria eradicar per a noves edicions.

Miquel Peñarroya i Prats

NOVETATS EDITORIALS

LIBRERIA TRESQUATRE

PEREZ BAYER

AVENUE DE LA

VALÈNCIA